

[År 2015 set fra] 2000

Per-Olof Johansson

08-05-2014: En udskrift af en aldrig anvendt kommentar med de manende ord: ”Sådan vil 'vi' 15 år fremme se på verden med forbløffelse, se at andre kræfter råder, end dem vi kender nu eller som vi er opmærksomme på nu.”

En forfatter kan stå overfor en tekst, som en billedhugger stod overfor lerklumpen. Der er ikke lagt en plan, ej heller overskud til at fortælle 'hvad der foregår'. Planen er måske abstrakt set endog svag men for hænderne ganske tydelig og efterfølgende går man tre skridt baglæns og tænker 'er det sådan det skal være' Der er elementer af det man 'ville sige'. Men der er også sket noget nyt, som gør det berettiget at se med tvivl på produktet - derfor stilles det til side til nærmere overvejelse.

Nu denne tekst som hedder '2000'.

Det er ikke 1924. I 1924 ville en vision af 2. verdenskrig måske have været absurd. Et sted i verden sad en velbjerget person en tidlig sommertid og lyttede til boblerne fra akvariets luftpumpe. Det er overskyet men ikke regn. Et tidligt forår, den 22. maj er alting sprunget ud, en måned for tidligt. Det som burde optage personen er den kommende krig - han burde kunne afværge den, ved at få øje på den. Det er år 2000. Øvelsesskydning høres fra de militære arealer, kl. 06.21. den 22. maj. Tænke sig år 2015. Verdens elendighed bare fortsat som fra 1985 til 2000. Imellem ligger euforien ved Sovjetunionens sammenbrud, murens fald og den afmatning som følger af, at det ene sæt problemer er afløst af nye ikke mindre skræmmende. 15 år fremme fra nu er 1900-tallet ganske overkommeligt, skønt ophav til 'de nuværende problemer'. At forestille sig dem virker som om man vil fremkalde dem. Et atomiseret USA? Et USA uden demokratisk struktur? Et geografisk navn Europa blevet en statsenhed og 'Danmark er en del af Europa' som Nyrup Rasmussen, dansk statsminister siger det i går: "Tibet er en del af Kina". Et Danmark uden en Dalai Lama til at repræsentere friheden. Magnus 4½ år har fundet 5 kort Pogamon, en børnemani som ikke vinder tilslutning fra hans forældre. Hvilket betyder, at han ikke kan lege med sin bedste ven. Kasper forlanger nemlig, at man har Pogamon-kort for at man kan deltage i legen. En ny generation er begyndt sit eget liv og kæmper under magtforhold, som vi ikke kan sætte os ind i men som den er nødt til at forholde sig til, helt på tværs af forældres, bedsteforældres, pædagogers og sam-

funds velmenende målsætning. Sådan vil 'vi' 15 år fremme se på verden med forbløffelse, se at andre kræfter råder, end dem vi kender nu eller som vi er opmærksomme på nu. Men 'vi' vil heller ikke være 'vi' mere. En masse vil simpelthen være døde og ude af stand til at mene noget som helst, vil være en del af den verden som 'var' og hvis 'vi' har efterladt os noget, bruges det til at kaste lys - ikke over den fremtid 'vi' nu sigter mod - men: over den fortid vi lever i. 'Vi' vil blive fordømt, fordi vi ikke formåede at se de sølle 15 år frem og lægge vort lod i den rigtige vægtskål og dermed have ændret verdens gang i positiv retning. I stedet for at flygte til en position hvorfra vi kunne tale frit og appellere til al verdens folk, vil 'vi' være døde og borte: er det sådan?

Godt nok vil de fattige altid være hos os. Men i den grad opgave tanken om at gøre noget for dem i stor skala, som nu er den almindelige vidtudbredte mening, det er dog forfærdeligt. Det må, set 15 år frem, få katastrofale konsekvenser. I de menneskemasser, som er udsat for denne opgivelse lever fortsat et håb. Det kan gribes negativt af en Hitler. Eller positivt af en ånd, vi næppe kendes ved i dag. Dog - vi kan længes efter det befriende, befriede suk, der ville gå henover jorden ved dens fremkomst - det ville kunne høres langt ud i rummet.

